

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

מאוצרו של הרב שלמה קזיוף הלוי

חג פסח

לאכול לחם עוני

כולנו מסובים בליל הסדר וכל אחד מנסה בדרכו שלו – עם המסורת שקיבל מאבותיו להעביר את הלפיד לדור הבא, מאב לבן ומסבא לנכד. כל המטרה היא "והגדת לבנך..." לכן נקרא החג פסח = פה-סח ובכדי שהילדים ישאלו, אנו הופכים את הסדר, תחילה אומרים את ההגדה – "מדברים" ורק אח"כ אוכלים מה שאין כן בשאר סעודות בשנה אנו בתחילה אוכלים ורק אח"כ מאריכים בדברים זוהי הסיבה לרחץ, כרפס, יחץ... לאחר שהצלחנו לגרות את הילדים והללו שואלים 4 קושיות חזקות, אנו עונים להם בקצרה: 4 מילים כנגד 4 קושיות: "עבדים היינו לפרעה במצרים" ולכן אוכלים מצה, מרור ולכן אנחנו מסובים ומטבילים שתי פעמים.

נשאלת השאלה איך יתכן שאנחנו "בני חורין", מסובין לשולחן ערוך ואוכלים לחם עוני? היכן העשירות הגדולה?! מה לעשירות ולחם עוני?

התשובה לכך היא: "עבדים היינו לפרעה במצרים" כדי לא להגיע לידי גאווה בלילה הזה צריך לזכור מאין באנו... וכמאמר חז"ל בפרקי אבות: "דע מאין באת"...

משל למה הדבר דומה: למלך שיצא לציד ופגש ברועה פשוט והכיר בו כי יש בו מעלות גדולות מאוד, חיבבו המלך מאד והביאו לארמון. המלך לימדו את רזי המלוכה ועד מהרה עלה הנער לגדולה והפך להיות שר האוצר המופקד על כל נכסי המלך. אויביו בממלכה התקנאו בהצלחתו והחלו לרגל אחריו וגילו כי יש בביתו חדר סודי אשר אין איש מבני הבית רשאי להיכנס לשם. הבינו האנשים שכנראה בחדר זה הוא מחביא את הכסף שהוא גונב מהמלך, והלשינו למלך. ציוה המלך לפתוח את אותו חדר, ולהפתעתו גילה במרכז החדר רק מקל, תרמיל וחליל. לפליאתו של המלך הסביר השר: כל בוקר, לפני שאני יוצא לעבודתי אני נכנס לחדר זה, לובש את המעיל, לוקח את המקל ומחלל בחליל, כדי להזכיר לעצמי מה הייתי בעבר, שלא תזוח דעתי עלי...

הנמשל: אנו הרועים יצאנו עם מקל, תרמיל ולחם עוני – מצה. דווקא בלילה הזה שבו כולנו מסובים והשולחן ערוך מכל טוב, יכולה להתגנב בליבנו מחשבה של גאווה. לכן דווקא בלילה שכזה אוכלים לחם עוני על מנת שזכור שהיינו בסך הכל עבדים לפרעה במצרים...

לכן כשבא עני להיכנס לביתנו נקבלו בשמחה ואנו מכריזים "כל דכפין ייתי ויפסח כל דצריך ייתי ויכול" שפירוש הדברים: כל מי שרוצה יבוא ויעשה עימנו פסח וכל מי שרוצה יבוא ויאכל...

הבה נעביר את הלפיד כדבעי, נלמד את הילדים מעבר למצוות הפסח מאין באנו ומה היא הכנסת אורחים כראוי...

פסח כשר ושמח

מצווה לצלם ולהפיץ בבית הכנסת ובעבודה

<http://www.דבר-תורה.co.il>